

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2021-05-24

REMISSYTTRANDE

Dnr: I2021/01346

Till
Infrastrukturdepartementet

Svar på Remiss av Förordning om ändring i förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade förslag till förordning och vill framföra följande:

Sverige som A-land

Det är angeläget att regeringen och myndigheterna klarlägger på vilket sätt de rapporterade företagen visar att man uppfyller kriterierna för biomassa från skog för energianvändning. Regeringen gör i propositionen en bedömning att Sverige uppfyller villkoren som A-land. Räcker det för de rapporterade företagen att hänvisa till denna bedömning för biobränslen som producerats inom svenskt skogsbruk? Kommer en sådan hänvisning att ske i rapporteringssystemet eller kommer regeringen eller myndigheterna att utarbeta något dokument som de rapporterade företagen kan hänvisa till?

Frågan har relevans inte bara för företag som producerar el och värme på den svenska marknaden, utan också för aktörer i andra EU-länder som importerar bränsle från Sverige och för svenska exporterande biobränsleföretag.

Den här dokumentationen måste också finnas tillgänglig på engelska.

Definitionen av anläggning

Vi noterar med tillfredsställelse att anläggningar som används under begränsad drifttid, under 500 timmar, inte behöver ingå i rapporteringen. Det handlar sannolikt uteslutande om anläggningar som använder pellets/träpulver som rapporteringsskyldigt bränsle.

Vi anser inte att man bör slå samman anläggningar för fast bränsle respektive biogas, även om dessa är belägna på samma plats. Förnybartdirektivet bör uppfattas som att rapporteringen gäller separat för dessa bränslen, med en minsta effekt på 20 MW för fast biobränsle respektive 2 MW för biogas.

När det gäller anläggningar för bränsleproduktion görs en hänvisning till "den årliga produktionskapaciteten" dividerat med 8 760 drifttimmar (helt år). Begreppet "årlig produktionskapacitet" kan skapa svårigheter. Den bör uttryckas i energitermer (MWh). Man bör också klargöra vilka bränslen som avses med "produktion av bränslen". Vi utgår från att

det handlar om produktion av förädlade produkter som biodrivmedel, pyrolysolja och biogas/biometan. Men ingår också pellets (briketter/pulver) och träkol? Produktion av torkad bark och flisproduktion på terminal bör inte ingå. Dessa bränslen rapporteras även i användningen i el- och värmeproduktionsanläggningar, varför det blir en dubbelrapportering.

Vi ställer oss frågande till formuleringen av §13. Formuleringen i andra stycket bör vara: "Den som i yrkesmässig verksamhet använder ett fast eller gasformigt biobränsle för produktion av el eller värme/kyla i en anläggning..."

I §13 bör man vidare stryka formuleringen "endast om det ges finansiellt stöd för produktion av bränslet". Formuleringen är inte relevant för svenska förhållanden, och avsikten med rapporteringen enligt hållbarhetskriterierna måste vara att all användning av biobränslen i större anläggningar ska rapporteras, oberoende av eventuella stöd och beskattningsregler. Med tanke på ETS-systemet är det särskilt angeläget att alla anläggningar som ingår i ETS rapporterar, och ETS kan inte betraktas som ett finansiellt stöd. Finansiellt stöd för produktion av fasta biobränslen förekommer inte i Sverige.

Det bör enligt vår mening vara möjligt att rapportera gemensamt för flera anläggningar inom samma produktionssystem (anläggningar anslutna till samma fjärrvärmenät) under gemensamt organisationsnummer. Detta för att underlätta ett rationellt utnyttjande av bränsle och minska den administrativa kostnaden.

Råvara från mark som varken är skog eller åker

Svebio har i tidigare remissyttranden påpekat oklarheter kring hur man ska hantera fasta biobränslen som varken kommer från skogsmark enligt skogsvårdslagens definition, från jordbruksmark (åkermark), eller från avfall. Vår fråga noteras i propositionen, men ges inget svar.

Betesmark

Vi förutsätter att energived från betesmarker, skördad i hagmarker, på strandängar mm, kan betraktas som restprodukt eller avfall från jordbruksverksamhet. Detta kommer emellertid att kräva separat redovisning i rapporteringen, med åtföljande administrativ kostnad. Oklarheter råder också kring mark mellan skogsmark och jordbruksmark och i anslutning till jordbruksmark. Röjningar av skogsbryn längs åkrar kräver inte avverkningsanmälan, men kan ge betydande volymer röjningsved som energived. Detsamma gäller röjning i diken mellan åkrar. Vi förutsätter att också den här typen av energived kan betraktas som restprodukt eller avfall från jordbruksverksamhet.

Infrastruktur och bebyggelse

I förslaget till förordning finns en paragraf, §9, som anger att om skog avverkas för infrastrukturellt ändamål ska råvaror från denna avverkning betraktas som hållbara. Ett sådant generellt undantag måste ges för fler råvaruströmmar. Det kan ske genom att paragrafen utvidgas eller genom att ytterligare paragrafer införs i förordningen. För det första finns det en oklarhet om vad som avses med "för infrastrukturellt ändamål". Vi tolkar det som bygge av vägar, järnvägar, kraftledningar mm. Men definitionen inkluderar inte byggande generellt, exempelvis av nya bostads- eller industriområden. Att paragrafen

bara nämner "avverkning" är också en begränsning. Även skötsel av infrastruktur bör ingå, som röjning längs vägar och gator, järnvägar, kanaler, i kraftledningsgator, etc.

För bebyggd mark förutsätter vi att skördad biomassa kan betraktas som kommunalt avfall, men detta bör tydliggöras. Det kan handla om biomassa från trädgårdar, parker och friluftsområden, men också andra områden på tätortsmark, t ex i industriområden, längs gator och vägar och "restområden" mellan olika typer av bebyggelse. Göteborg Energi gjorde för några år sedan en studie som visade att betydande volymer biomassa kan skördas i sådana områden inom tätortsarealen. Tätortsmark utgör idag omkring 1,3 miljon hektar, vilket motsvarar ytan för Södermanlands och Västmanlands län, eller halva den svenska åkerarealen.

En del av denna biomassa från tätortsmark passerar återvinningscentraler medan mycket samlas in av bränsleentreprenörer och hamnar direkt på bränsleterminaler eller hos slutanvändare i form av bränsleflis.

Naturvårdsarealer

Biomassa från naturvårdsarealer inom skogsmark täcks sannolikt av skogslagstiftningen. Men det finns också skörd av biomassa från reservat och annan skyddad mark utanför skogsmark, t ex i hagmarker och på strandängar, utan att formellt vara kopplad till jordbruksverksamhet exempelvis genom betesdrift, och är därför inte registrerad i blockdatabasen. En betydande del av naturvårdsarealen kräver åtgärder för att bevara naturvärden och biodiversitet.

Biomassa från marginella resurser utgör en betydande tillgång, som redan utnyttjas idag, men skulle kunna ge ännu större volymer och energiutbyte i framtiden. En studie som genomfördes av SLU för några år sedan (Centrum för biologisk mångfald: *Sly – en outnyttjad resurs*) visar att potentialen för ökad biomassaskörd ligger på 5 – 10 TWh. Det skulle vara mycket olyckligt om denna resurs inte kan utnyttjas på grund av oklarhet om hållbarhetsvillkoren eller om delar av denna volym skulle betraktas som icke-hållbar. Enligt Svebios uppfattning är de här bränslevolymerna hållbara.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin

Kjell Andersson